

Struktura LSR

Poniżej przedstawiono, uwzględniające wymagania określone w art. 33 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, zestawienie informacji, które powinny znaleźć się w każdej LSR i które będą podlegać ocenie podczas konkursu na wybór LSR. Kluczowym jest, aby informacje te wpisały się w przywołaną poniżej strukturę LSR. W ten sposób możliwe będzie ujednoczenie ich formy w skali całego kraju, które z kolei przełoży się na sprawniejszą, szybszą i bardziej obiektywną ocenę LSR.

Należy pamiętać, iż poniższa struktura stanowi jedynie konstrukcję, na której LGD powinna oprzeć swoją strategię. Po wskazówki i porady nt. wypełnienia treścią poszczególnych jej części należy z kolei sięgnąć do „Poradnika dla lokalnych grup działania w zakresie opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020”.

Opracowując LSR należy ponadto przestrzegać wymagań redakcyjno-edytorskich podanych w regulaminie konkursowym.

Strona tytułowa

Spis treści

Rozdział I Charakterystyka LGD

- Nazwa LGD

- Zwięzły opis obszaru w szczególności zawierający liczbę i nazwy gmin, ich powierzchnię i liczbę mieszkańców¹, a w przypadku LSR wielofunduszowych również wskazanie zakresu oddziaływania poszczególnych EFSI, z których współfinansowana ma być LSR (tzn. wskazanie czy realizacja operacji w ramach każdego z funduszy będzie możliwa na całym obszarze objętym LSR czy też jedynie na pewnej jego części).

- Opis procesu tworzenia partnerstwa uwzględniający dotychczasowe doświadczenia grupy/jej członków we wdrażaniu podejścia Leader/osi 4 PO RYBY bądź w przypadku nowej LGD podejmowane przez nią/podmioty ją tworzące działania pozytywnie oddziałujące na dany obszar.

- Opis struktury LGD zawierający w szczególności krótką charakterystykę jej członków potwierdzającą, iż skład grupy jest reprezentatywny dla lokalnej społeczności i uwzględnia przedstawicieli grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR.

- Zwięzła charakterystyka rozwiązań stosowanych w procesie decyzyjnym, bez powielania informacji zawartych w statucie i innych dokumentach wewnętrznych.

- Wskazanie dokumentów regulujących funkcjonowanie LGD z podaniem sposobu ich uchwalania i aktualizacji oraz opisem głównych kwestii, które będą w nich zawarte.

Rozdział II Partycypacyjny charakter LSR

Opis partycypacyjnych metod tworzenia strategii i jej realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem partycypacji grup istotnych z punktu widzenia realizacji LSR.

UWAGA: Opisując rozwiązania przyjęte w poszczególnych częściach strategii należy każdorazowo w odpowiednim rozdziale LSR przedstawiać skutki i wyniki zastosowanych

---

¹ w przypadku LGD realizowanych wyłącznie w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców należy oprócz gminy określić dzielnice/osiedla wraz z podaniem liczby mieszkańców.

przez LGD partycypacyjnych metod tworzenia strategii, które wykorzystano do ich opracowania.

Rozdział III Diagnoza - opis obszaru i ludności

- Określenie grup szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemów odnoszących się do tych grup.
- Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości (w tym przedsiębiorczości społecznej), branż z potencjałem rozwojowym (informacja o branżach gospodarki mających kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru).
- Opis rynku pracy (poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia - liczba bezrobotnych do liczby ludności czynnej zawodowo, charakterystyka grup pozostających poza rynkiem pracy).
- Przedstawienie działalności sektora społecznego, w tym integracja/rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
- Wskazanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk (np. dostęp do miejscowej infrastruktury i kultury, liczba osób objętych opieką społeczną).
- w przypadku LSR finansowanych lub współfinansowanych ze środków finansowych pochodzących z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego charakterystyka rybactwa i rynku rybnego (liczba gospodarstw, kierunki produkcji, informacja na temat osób zatrudnionych w rybactwie).

Fakultatywnie w zależności od specyfiki i głównych obszarów zainteresowania LGD (odzwierciedlonych w dalszej części LSR w postaci celów) w LSR można zawrzeć:

- Opis zagospodarowania przestrzennego/układu osadniczego z uwzględnieniem planów odnowy miejscowości (opis układu przestrzennego, opis warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, dostęp do infrastruktury), opis stanu infrastruktury w kontekście potrzeb rewitalizacji jako kompleksowego procesu społecznego, gospodarczego, środowiskowego, przestrzenno-infrastrukturalnego.
- Krótki opis dziedzictwa kulturowego/zabytków.
- Krótką charakterystykę obszarów atrakcyjnych turystycznie oraz wskazanie potencjału dla rozwoju turystyki, informacja dotycząca liczby gospodarstw agroturystycznych, wskaźnik Schneidera (intensywność ruchu turystycznego).
- Opis produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych podkreślających specyfikę danego obszaru (krótki opis produktów charakterystycznych występujących na obszarze), w tym promocji i sprzedaży takich produktów.
- Charakterystykę rolnictwa i rynku rolnego [liczba gospodarstw, kierunki produkcji (ze wskazaniem głównych), osób zatrudnionych w rolnictwie, średnia powierzchnia gospodarstw].
- Opis innych/pozostałych obszarów tematycznych istotnych z punktu widzenia realizacji przyszłej strategii.

Rozdział IV Analiza SWOT

Opis dokonanej analizy mocnych i słabych stron obszaru objętego LSR oraz zidentyfikowanych dla niego szans i zagrożeń.

Rozdział V Cele i wskaźniki

- Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT.
- Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania.
- Przedstawienie przedsięwzięć realizowanych w ramach RLKS a także wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem.
- Specyfikacja wskaźników przypisanych do przedsięwzięć, celów szczegółowych i celów ogólnych wraz z uzasadnieniem wyboru konkretnego wskaźnika.
- Źródła pozyskania danych do pomiaru.
- Sposób i częstotliwość dokonywania pomiaru, uaktualniania danych (podanie dokładnego sposobu liczenia wskaźnika, algorytmów itp.).
- Stan początkowy wskaźnika oraz wyjaśnienie sposobu jego ustalenia.
- Stan docelowy wskaźnika (ewentualnie poziomy przejściowe, jeśli takie są planowane) oraz wyjaśnienie dotyczące sposobu jego ustalenia (założenia do planowania).

Przy opracowywaniu powyższych treści obligatoryjnie należy skorzystać z tabeli z załączonego formularza.

Rozdział VI Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru

- Ogólna charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych wraz ze zwięzłą informacją wskazującą sposób powstawania poszczególnych procedur, ich kluczowe cele i założenia oraz sposób tworzenia kryteriów.
- Wskazanie w jaki sposób w kryteriach wyboru operacji została uwzględniona innowacyjność oraz przedstawienie zasad jej oceny.
- Informacja o realizacji projektów grantowych i/lub operacji własnych.

Rozdział VII Plan działania

Zwięzła charakterystyka przyjętego harmonogramu osiągnięcia poszczególnych wskaźników wskazująca czas realizacji kluczowych efektów wdrażania LSR.

Rozdział VIII Budżet LSR

Ogólna charakterystyka budżetu w tym wskazanie funduszy EFSD stanowiących źródło finansowania LSR w latach 2014-2020.

Rozdział IX Plan komunikacji

Zwięzła charakterystyka zaprojektowanego przez LGD Planu komunikacji ze wskazaniem jego głównych celów, działań i adresatów.

Rozdział X Zintegrowanie

- Opis komplementarności z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami.
- Integracja podmiotów różnych sektorów – tzn. w jaki sposób realizacja kolejnych przedsięwzięć wymaga aktywnego włączenia się podmiotów reprezentujących różne miejscowości i różne sektory.
- Integracja zasobów – w jaki sposób realizacja zaplanowanych przedsięwzięć jest związana z wykorzystaniem różnych zasobów obszaru w celu rozwiązania w sposób kompleksowy zdiagnozowanego problemu.
- Integracja obszaru – należy wskazać w jaki sposób proponowane przedsięwzięcia zapewnią swoim zasięgiem cały obszar LSR.

Rozdział XI Monitoring i ewaluacja

Ogólna charakterystyka zasad i procedur dokonywania ewaluacji oraz monitorowania wskazująca główne elementy podlegające badaniom oraz podmioty dokonujące ewaluacji i monitorowania (wewnętrzne czy zewnętrzne).

Rozdział XII Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

- Informacja o przeprowadzeniu analizy LSR pod kątem spełnienia kryteriów kwalifikujących do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i o wynikach tej analizy.
- W przypadku LSR wymagającej przeprowadzenia ww. oceny, pisemne podsumowanie zawierające informacje, o których mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.).

Wykaz wykorzystanej literatury

Załączniki do LSR

- Procedura aktualizacji LSR
- Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu wskazujące m.in.:
  - a) elementy funkcjonowania LGD, które będą podlegać ewaluacji
  - b) elementy wdrażania LSR, które będą podlegać ewaluacji
  - c) elementy, które LGD zamierza monitorować
  - d) kryteria, na podstawie których będzie przeprowadzana ewaluacja funkcjonowania LGD i realizacji LSR
  - e) czas, sposób i okres objęty pomiarem.
- Plan działania wskazujący harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu - sporządzony na załączonym formularzu.
- Budżet LSR w rozbiciu na lata i poszczególne fundusze EFSI oraz w podziale na poszczególne zakresy wsparcia tj. realizację operacji w ramach LSR, wdrażanie projektów współpracy, koszty bieżące i aktywizację - sporządzony na załączonych formularzach
- Plan komunikacji zawierający:
  - a) prezentację głównych celów i przesłanek leżących u podstaw jego opracowania;

- b) opis działań komunikacyjnych i grup docelowych oraz środków przekazu, w tym działań podejmowanych w przypadku problemów z realizacją LSR, niskim poparciem społecznym dla działań realizowanych przez LGD itd.;
- c) opis zakładanych wskaźników realizacji działań komunikacyjnych oraz efektów działań komunikacyjnych;
- d) analizę efektywności działań komunikacyjnych i zastosowanych środków przekazu (w tym tryb korygowania planu komunikacji);
- e) opis sposobu wykorzystania w procesie realizacji LSR wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych;
- f) budżet przewidziany na działania komunikacyjne.

Formularz: Cele i wskaźniki – tabela do obligatoryjnego wykorzystania w rozdziale V LSR

1.0	CEL OGÓLNY X						
1.1	CELE SZCZEGÓŁOWE						
1.2							
			<i>Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego</i>	<i>Jednostka miary</i>	stan początkowy ..... Rok	plan ..... rok	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>
W1.0							
			<i>Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych</i>	<i>Jednostka miary</i>	stan początkowy ..... Rok	plan ..... rok	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>
w1.1							
w1.2							
Przedsięwzięcia			Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Wskaźniki produktu		Źródło danych/sposób pomiaru
					nazwa	Jednostka miary	
		początkowa ..... rok	końcowa ..... Rok				
1.1.1							
1.1.2							
1.2.1							
1.2.2							
SUMA							

Formularz: Plan działania

CEL OGÓLNY nr1	Lata	2016-2018			2019-2021			2022 -2023			RAZEM 2016-2023		Program	Poddziałanie/zakres Programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie(zł)	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie (zł)	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie (zł)		
Cel szczegółowy 1												PROW/RPO		
Przedsięwzięcie 1.1	Wskaźnik produktu	20 sztuk	20	20	60 sztuk	80	60	20 sztuk	100	20	100 sztuk	100	PROW	Realizacja LSR
	Wskaźnik produktu													Aktywizacja
Przedsięwzięcie 1.2	Wskaźnik produktu	20 sztuk	20	20	20 sztuk	40	20	60 sztuk	100	60	100 sztuk	100	RPO	
	Wskaźnik produktu													
	Wskaźnik produktu													
Razem cel szczegółowy 1				40			80			80		200		
Wskaźnik rezultatu 1²		osoby											RPO	
Cel szczegółowy 2														
Przedsięwzięcie 2.1	Wskaźnik produktu												RPO	
	Wskaźnik produktu													
Przedsięwzięcie 2.2	Wskaźnik produktu												PROW	
	Wskaźnik produktu													
	Wskaźnik produktu													
Razem cel szczegółowy 2														
Razem cel ogólny														
Razem LSR														

² Dotyczy funduszu EFRR i EFS.

Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW	% budżetu poddziałania Realizacja LSR

